

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS
PAŽYMA**

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NĖŠČIŲ, NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ
AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TAP-17-729; TAIS 16-10933(3))**

2017-06-12 Nr. NV-1477

Vilnius

Projekto rengėjas - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau –SADM).

Projekto tikslas – sudaryti saugias ir sveikas darbo sąlygas nėščioms, neseniai pagimdžiusioms arba krūtimi maitinančioms motinoms, patikslinant reglamentavimą, atsižvelgiant į Darbo kodekso (toliau – DK) bei Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (toliau – DSSI) pakeitimus.

Dabartinė situacija:

DSSI nustatyta, kad darbdavio pareiga yra sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais.

Nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliosiančiame DSSI Vyriausybei pavesta tvirtinti Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų **darbo sąlygų aprašą**, kuriame nustatoma:

- nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarka; pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašas;
- nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamus darbus.

Šiuo metu galioja Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 510, kuriame nustatyta:

- Darbo sąlygos ir pavojingi veiksniai, kuriems esant draudžiama dirbti nėščioms moterims ir krūtimi maitinančioms moterims;
- Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms moterims kenksmingos darbo sąlygos ir pavojingi veiksniai.

Nutarimą Nr.510 būtina peržiūrėti, nes DSSI paveda Vyriausybei papildomai patvirtinti ir profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką.

Projekto esmė:

Palyginus su dabar galiojančiu reglamentavimu, siūloma Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Aprašą papildyti nuostatomis, įpareigojančiomis darbdavį:

-darbdavys vertina galimą profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos (toliau – darbuotoja) saugai ir sveikatai, vadovaudamasis **Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais** (tvirtinamais socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro), Aprašo 1 priedu ir atsižvelgdamas į Cheminių, fizinių ir biologinių veiksmų, taip pat gamybos procesų įvertinimo rekomendacijas, parengtas Europos Komisijos;

-darbdavys informuoja darbuotoją apie vertintus profesinės rizikos veiksmus ir visas darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, kurių yra ir bus imtasi siekiant pašalinti nustatytas rizikas;

-darbdavys pasirašytinai supažindina darbuotoją su apie jos darbo vietoje atlikto profesinės rizikos vertinimo dokumentais;

-darbdavys nustatyta tvarka informuoja visus darbuotojus apie darbo sąlygas ir nustatytus profesinės rizikos veiksmus darbo vietoje, kurie gali turėti neigiamą poveikį nėštumui ar reprodukcijai.

Prie Aprašo pridedami 3 priedai:

Aprašo 1 priede pateiktas pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašas.

Sąrašas sudarytas vadovaujantis Tarybos direktyvos 92/85/EEB priede pateiktu darbų ir veiksmų sąrašu, kuriame išvardijami kenksmingi veiksniai (fiziniai, biologiniai, cheminiai), gamybos procesai ir darbo sąlygos.

Aprašo 2 priede pateiktas darbų, draudžiamų dirbti nėščioms darbuotojoms, sąrašas

Nėščių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti: darbų, esant pertekliniam slėgiui; susijusių su biologinėmis medžiagomis ir su cheminiais veiksniais; kalnakasybos darbų po žeme.

Aprašo 3 priede pateiktas darbų, draudžiamų dirbti krūtimi maitinančioms darbuotojoms, sąrašas

Krūtimi maitinančių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti: darbų, susijusių su cheminiais veiksniais ir kalnakasybos darbų po žeme.

Derinimas: projektas derintas su Sveikatos apsaugos, Teisingumo ir Aplinkos ministerijomis, Valstybine darbo inspekcija, Europos teisės departamentu, taip pat Trišalėje taryboje atstovaujančiomis įstaigomis ir organizacijomis.

Argumentai dėl **Teisingumo ministerijos** (toliau –TM) pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos atsižvelgta iš dalies, pateikti derinimo pažymoje:

- dėl Aprašo 3 punkto. TM nuomone, *profesinės rizikos vertinimo tvarką turėtų nustatyti Vyriausybė*, o ne pateikti nuorodas į kitus teisės aktus. SAM argumentavo, kad šis reglamentavimas yra labai detalai pateiktas Europos Komisijos parengtose rekomendacijose (2000 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatas), netikslinga jį atkartoti. Taip pat darbdaviai jau dabar turėtų vadovautis 2012-10-25 ministrų patvirtintais Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, kurių nuostatas netikslinga perkelti į Vyriausybės nutarimą;
- dėl Aprašo 6 punkto. TM abejoja, ar tikslinga reglamentuoti, kad darbdavys *informuoja visus darbuotojus* apie darbo sąlygas ir nustatytus profesinės rizikos veiksmius darbo vietoje, kurie gali turėti neigiamą poveikį nėštumui ar reprodukcijai. SAM nuomone, tai svarbi informacija, kurią turi žinoti visi darbuotojai.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas prisideda prie Vyriausybės siekio *diegti darbuotojų saugos darbe ir sveikatos priemones* (Vyriausybės programos 117.9. nuostata) įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siekiant aiškumo, siūlytina:

- Aprašo 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodyti konkrečius terminus, kada darbdavys: vertina galimą profesinę riziką; informuoja apie rizikos veiksmius; pasirašytinai supažindina su profesinės rizikos vertinimo dokumentais ir kt.;
- Aprašo 1 priede pateiktą sąrašą aiškiai struktūrizuoti pagal pavojingas darbo sąlygas ir kenksmingus veiksmius.

Siūlome atsižvelgti į šias, o taip pat į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir projektą patikslinti iki pateikimo pasirašyti Ministrui Pirmininkui.

Projektą siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus patarėja

Nijolė Kundrotienė

Nijolė Kundrotienė, tel. 8 706 63 815, el. p. nijole.kundrotiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-02

Nr. (12.1-54) SD - **3236**

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NĖŠČIŲ, NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – įgyvendinti nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliosiančias Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo nuostatas ir nustatyti nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksnių bei profesinės rizikos vertinimo tvarką, informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamų darbų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama. Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus nutarimą kitų teisės aktų keisti nereikės.

Nutarimui įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų nereikės. Sutaupyti lėšų nenumatoma.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje, teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos darbdavių konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos darbo federacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos darbdavių konfederacijai, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos darbo federacija pastabų nepateikė. Nutarimo projektą 2016 m. spalio 28 d. svarstė Lietuvos Respublikos

darbuotojų saugos ir sveikatos komisija ir jam pritarė. Nutarimo projektas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija suderintas darbo tvarka. Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma. Iš visuomenės pastabų negauta.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento (direktorius – Kęstutis Zaura, tel. 266 4278, el. p. Kestutis.Zaura@socmin.lt) Darbo aplinkos skyrius (vedėja – Aldona Sabaitienė, tel. 266 8150, el. p. Aldona.Sabaitiene@socmin.lt; tiesioginė rengėja – patarėja Vilija Kondrotienė, tel. 266 4228, el. p. Vilija.Kondrotiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 7 lapai.
2. Atitikties lentelė, 16 lapų.
3. Derinimo pažyma, 3 lapai.
4. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 7 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Vilija Kondrotienė, tel. 266 4228, el. p. vilija.kondrotiene@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL NĖŠČIŲ, NESENAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ
DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 37 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindama 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvą 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (dešimtoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 110) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/27/ES (OL 2014 L 65, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimą Nr. 510 „Dėl Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių moterims kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų sąrašo patvirtinimo“.

3. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Kynkevič

20170526

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2017 m.

d. nutarimu Nr.

NĖŠČIŲ, NESENAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamų darbų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašus.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Lietuvos Respublikos biomedicininio tyrimų etikos įstatyme ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1) (toliau – reglamentas (EB) Nr. 1272/2008), vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS NĖŠČIOMS, NESENAI PAGIMDŽIUSIOMS, KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS KENKSMINGŲ DARBO SĄLYGŲ IR PAVOJINGŲ VEIKSMŲ BEI PROFESINĖS RIZIKOS VERTINIMAS IR INFORMACIJOS APIE DARBO SĄLYGAS TEIKIMO TVARKA

3. Darbdavys vertina galimą profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos saugai ir sveikatai, vadovaudamasis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamais socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro, Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašu, pateiktu Aprašo 1 priede, ir atsižvelgdamas

į Cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėsčių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijas, parengtas Europos Komisijos (2000 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatas COM (2000) 466 dėl cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėsčių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijų (Tarybos direktyva 92/85/EEB), kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje www.vdi.lt.

4. Darbdavys informuoja nėsčią, neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją apie profesinės rizikos vertinimo metu vertintus profesinės rizikos veiksnius ir visas darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, kurių yra ir bus imtasi siekiant pašalinti nustatytas rizikas.

5. Darbdavys pasirašytinai supažindina nėsčią, neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją ar jos įgaliotą asmenį su nėsčios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos darbo vietoje atlikto profesinės rizikos vertinimo dokumentais, nurodytais Profesinės rizikos vertinimo bendruosiuose nuostatuose, tvirtinamuose socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro.

6. Darbdavys visus darbuotojus Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamų socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro, nustatyta tvarka informuoja apie jų darbo sąlygas ir nustatytus profesinės rizikos veiksnius darbo vietoje, kurie gali turėti neigiamą poveikį nėštumui ar reprodukcijai.

III SKYRIUS

NĖŠČIOMS IR KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS DRAUDŽIAMO DARBAI

7. Nėsčių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti darbų, kurių sąrašas yra pateiktas Aprašo 2 priede.

8. Krūtimi maitinančių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti darbų, kurių sąrašas yra pateiktas Aprašo 3 priede.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alina Rynkevič
20070526

Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi
maitinančių darbuotojų darbo sąlygų
aprašo
1 priedas

**NĖŠČIOMS, NESENAI PAGIMDŽIUSIOMS AR KRŪTIMI MAITINANČIOMS
DARBUOTOJOMS PAVOJINGŲ DARBO SALYGŲ, KENKSMINGŲ VEIKSNIŲ IR
MEDŽIAGŲ SĄRAŠAS**

1. Darbo sąlygos, susijusios su:
  - 1.1. auramino gamyba;
  - 1.2. policiklinių aromatinių angliavandenilių, kurių yra akmens anglies suodžiuose, dervoje, degute, dūmuose arba dulkėse, poveikiu;
  - 1.3. dulkių, dūmų ir pusrų, susidariusių kaitinant ir elektriniu būdu valant vario-nikelio šteinus, poveikiu;
  - 1.4. stipriu rūgštiniu izopropilo alkoholio gamybos procesu;
  - 1.5. kietosios medienos dulkių poveikiu.
2. Kalnakasybos darbai po žeme.
3. Fiziniai ir fizikiniai veiksniai, galintys tapti embriono ar vaisiaus pažeidimo priežastimi ir (arba) galintys pažeisti placentą:
  - 3.1. smūgiai, vibracija, judesiai;
  - 3.2. sunkių krovinių, galinčių sukelti pavojų, ypač nugarai ir juosmeniui, kilnojimas;
  - 3.3. triukšmas;
  - 3.4. jonizuojančioji spinduliuotė;
  - 3.5. nejonizuojančioji spinduliuotė (elektromagnetiniai laukai);
  - 3.6. nepalanki šiluminė aplinka (labai didelis šaltis arba karštis);
  - 3.7. judesiai ir padėtys, keliavimas (darbovietėje arba už jos ribų), nepalanki darbo poza, protinis ir fizinis nuovargis ir kiti fiziniai sunkumai.
4. Biologinės medžiagos, kurios, pagal Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatus, patvirtintus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu, priskiriamos antrajai, trečiajai ir ketvirtajai biologinių medžiagų rizikos grupei, jei yra žinoma, kad šios biologinės medžiagos arba terapinės priemonės, kurių reikia imtis dėl tokių medžiagų poveikio, sukelia pavojų nėščiosios ir embriono ar vaisiaus sveikatai ir jei šios medžiagos

dar nėra nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamo Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 2 priede.

5. Cheminės medžiagos ir mišiniai, atitinkantys reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus klasifikavimo kriterijus ir pagal juos priskiriami vienai ar kelioms iš toliau nurodytų pavojingumo klasių ir pavojingumo kategorijų, kurioms apibūdinti taikoma viena ar kelios pavojingumo frazės, jei šios cheminės medžiagos ar mišiniai dar nenurodyti Aprašo 2 ir 3 prieduose:

5.1. mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms, 1A, 1B arba 2 kategorija (H340, H341);

5.2. kancerogeniškumas, 1A, 1B arba 2 kategorija (H350, H350i, H351);

5.3. toksinis poveikis reprodukcijai, 1A, 1B ar 2 kategorija arba papildomoji kategorija, susijusi su poveikiu laktacijai ar vaikui per motinos pieną (H360, H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361f, H361fd, H362);

5.4. specifinis toksiškumas konkrečiam organui po vienkartinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H370, H371);

5.5. specifinis toksiškumas konkrečiam organui po kartotinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H372, H373);

5.6. ūmus toksiškumas įkvėpus, 1, 2 arba 3 kategorija (H330, H331);

5.7. ūmus toksiškumas susilietus su oda, 1, 2 arba 3 kategorija (H310, H311);

5.8. ūmus toksiškumas prarijus, 1, 2 arba 3 kategorija (H300, H301);

5.9. plaučių pakenkimo pavojus prarijus, 1 kategorija (H304).

6. Esant darbo sąlygoms, nurodytoms šio sąrašo 1 punkte, veikiantys cheminiai veiksniai.

7. Gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai.

8. Antimitoziniai vaistai.

9. Anglies monoksidas.

10. Žinomi ir pavojingi dėl absorbcijos per odą cheminiai veiksniai.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Aleka Kynkevič

201705-28

Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi
maitinančių darbuotojų darbo sąlygų
aprašo
2 priedas

DARBŲ, DRAUDŽIAMŲ DIRBTI NĖŠČIOMS DARBUOTOJOMS, SĄRAŠAS

1. Darbai, esant pertekliniam slėgiui, pavyzdžiui, darbai aukšto slėgio patalpose ar povandeninio nardymo darbai.
  2. Darbai, susiję su biologinėmis medžiagomis – toksoplazma ir raudonukės virusu, išskyrus atvejus, kai nėščios darbuotojos yra apsaugotos jas imunizavus.
  3. Darbai, susiję su cheminiais veiksniais – švinu ir švino junginiais, jei juos gali absorbuoti žmogaus organizmas.
  4. Kalnakasybos darbai po žeme.
-

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Linas Kukuraiš

Teisės šlyties vedėja
Alesia Rynkevič
20170526

Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi
maitinančių darbuotojų darbo sąlygų
aprašo
3 priedas

**DARBŲ, DRAUDŽIAMŲ DIRBTI KRŪTIMI MAITINANČIOMS
DARBUOTOJOMS, SĄRAŠAS**

1. Darbai, susiję su cheminiais veiksniais – švinu ir švino junginiais, jei juos gali absorbuoti žmogaus organizmas.
  2. Kalnakasybos darbai po žeme.
-

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukutaitis

Teisinis skyriaus vedėja
Alėša Kynkevič
2017-05-26

1992 M. SPALIO 19 D. TARYBOS DIREKTYVOS 92/85/EEB DĖL PRIEMONIŲ, SKIRTŲ SKATINTI, KAD BŪTŲ UŽTIKRINTA GERESNĖ NĖŠČIŲ IR NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ ARBA MAITINANČIŲ KRŪTIMI DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA, NUSTATYMO IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo</p>	<p>Lietuvos Respublikos darbo kodeksas nuo 2017 m. liepos 1 d. (toliau – Darbo kodeksas) Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (toliau – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas) Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymas (toliau – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas) Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas (toliau – Ligos ir motinystės įstatymas) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas) Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas</p>	<p>Europos Sąjungos teisės akto įgyvendinimo lygis</p>
<p><i>1 straipsnis</i> Tikslas 1. Šios direktyvos, kuri yra dešimtoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje, tikslas yra įgyvendinti priemonės, skirtas skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių, neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų darbo sauga ir sveikatos apsauga. 2. Visos Direktyvos 89/391/EEB nuostatos, išskyrus jos 2 straipsnio 2 dalį, taikomos visai šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtai sričiai, nepažeidžiant jokių griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų. 3. Šios direktyvos įgyvendinimas negali pabloginti</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga 1. Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms turi būti sudarytos saugios ir sveikos darbo sąlygos. 2. Vyriausybė tvirtina Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašą, kuriame nustato nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamus darbus, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašą.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>nėščioms, neseniai pagimdžiusioms arba maitinančioms krūtimi darbuotojoms teikiamos apsaugos, palyginti su valstybėje narėje esančia padėtimi šios direktyvos priėmimo dieną.</p>	<p>Nutarimo projektas</p> <p>1. Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamų darbų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašus.</p>	
<p>2 straipsnis <i>Apibrėžimai</i> Šioje direktyvoje: a) „nėščia darbuotoja“ – tai nėščia darbuotoja, kuri praneša apie savo padėtį savo darbdaviui pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką;</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos <...> 24. Nėščia darbuotoja – darbuotoja, pateikusi darbdaviui sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, patvirtinančią nėštumą.</p>	Visiškas
<p>2 straipsnis <i>Apibrėžimai</i> Šioje direktyvoje: b) „neseniai pagimdžiusi darbuotoja“ – tai neseniai pagimdžiusi darbuotoja, kaip apibrėžta nacionalinės teisės aktais ir (arba) nacionaline praktika, kuri praneša apie savo padėtį savo darbdaviui pagal šiuos teisės aktus ir (arba) praktiką;</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos <...> 23. Neseniai pagimdžiusi darbuotoja – darbuotoja, pateikusi darbdaviui sveikatos priežiūros įstaigos pažymą apie gimdymą ir auginanti vaiką, iki jam sukaks vieni metai.</p>	Visiškas
<p>2 straipsnis <i>Apibrėžimai</i> Šioje direktyvoje: c) „maitinanti krūtimi darbuotoja“ – tai krūtimi maitinanti darbuotoja, kaip apibrėžta nacionalinės teisės aktais ir (arba) nacionaline praktika, kuri praneša apie savo padėtį savo darbdaviui pagal šiuos teisės aktus ir (arba) praktiką.</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos <...> 19. Krūtimi maitinanti darbuotoja – darbuotoja, pateikusi darbdaviui sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, kad krūtimi maitina vaiką.</p>	Visiškas
<p>3 straipsnis <i>Nuorodos</i> 1. Komisija, pasitarusi su valstybėmis narėmis ir</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga</p>	Visiškas

<p>padedama Darbuotojų saugos, sveikatos ir higienos patariamąjį komitetą, parengia 2 straipsnyje nurodytą darbuotojų saugai ir sveikatai kenksmingų cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių ir gamybos procesų įvertinimo rekomendacijas.</p> <p>Šio straipsnio pirmoje dalyje nurodomose rekomendacijose taip pat rašoma apie judėjimą ir padėtis, protinį ir fizinį nuovargį bei kitas fizinės ir protinės įtampos rūšis, susijusias su 2 straipsnyje nurodytą darbuotojų atliekamu darbu.</p> <p>2. Šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytų rekomendacijų tikslas yra suteikti pagrindą 4 straipsnio 1 dalyje nurodytam įvertinimui.</p> <p>Šiuo tikslu valstybės narės praneša apie tokias rekomendacijas visiems darbdaviams ir visoms darbuotojoms ir (arba) jų atstovams atitinkamoje valstybėje narėje.</p>	<p><...></p> <p>2. Vyriausybė tvirtina Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašą, kuriame nustato nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksnių bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamus darbus, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašą.</p> <p>Nutarimo projektas</p> <p>3. Darbdavys vertina galimą profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos saugai ir sveikatai, vadovaudamasis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamais socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro, Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašu, pateiktu Aprašo 1 priede, ir atsižvelgdamas į Cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijas, parengtas Europos Komisijos (2000 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatas COM (2000) 466 dėl cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijų (Tarybos direktyva 92/85/EEB), kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje www.vdi.lt.</p>	
<p>4 straipsnis</p> <p><i>Įvertinimas ir informacija</i></p> <p>1. Kalbant apie visų veiklos rūšių, galinčių kelti konkrečią veiksnių, procesų arba darbo sąlygų, kurių neišbaigtas sąrašas pateikiamas I priede, poveikio</p>	<p>Nutarimo projektas</p> <p>3. Darbdavys vertina galimą profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos saugai ir sveikatai, vadovaudamasis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamais socialinės apsaugos ir darbo ministro ir</p>	<p>Visiškas</p>

<p>riziką, darbdavys, tiesiogiai arba taikydamas Direktyvos 89/391/EEB 7 straipsnyje nurodytas apsaugos ir prevencijos priemonės, įvertina tokio poveikio 2 straipsnyje nurodytoms darbuotojoms pobūdį, mastą ir trukmę įmonėje arba įstaigoje tam, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įvertintų 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų saugai ir sveikatai keliamą riziką ir bet kokią galimą poveikį neštumui ar maitinimui krūtimi, - nuspręstų, kokių priemonių reikia imtis. 	<p>sveikatos apsaugos ministro, Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašą, pateiktu Aprašo 1 priede, ir atsižvelgdamas į Cheminių, fizinių ir biologinių veiksmų, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijas, parengtas Europos Komisijos (2000 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatas COM (2000) 466 dėl cheminių, fizinių ir biologinių veiksmų, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijų (Tarybos direktyva 92/85/EEB), kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje www.vdi.lt.</p>	
<p>4 straipsnis <i>Įvertinimas ir informacija</i></p> <p>2. Nepažeidžiant Direktyvos 89/391/EEB 10 straipsnio, 2 straipsnyje nurodytos darbuotojos ir galinčios atsidurti vienoje iš 2 straipsnyje nurodytų situacijų įmonės ir (arba) įstaigos darbuotojos ir (arba) jų atstovai yra informuojami apie šio straipsnio 1 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatus ir apie visas darbo saugos ir sveikatos apsaugos priemones, kurių bus imtasi.</p>	<p>Nutarimo projektas</p> <p>4. Darbdavys informuoja nėščią, neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją apie profesinės rizikos vertinimo metu vertintus profesinės rizikos veiksmus ir visas darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, kurių yra ir bus imtasi siekiant pašalinti nustatytas rizikas.</p> <p>5. Darbdavys pasirašytinai supažindina nėščią, neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją ar jos įgaliotą asmenį su nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos darbo vietoje atlikto profesinės rizikos vertinimo dokumentais, nurodytais Profesinės rizikos vertinimo bendruosiuose nuostatuose, tvirtinamuose socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro.</p> <p>6. Darbdavys visus darbuotojus Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamų socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro, nustatyta tvarka informuoja apie jų darbo sąlygas ir nustatytus profesinės rizikos veiksmus darbo vietoje, kurie gali turėti neigiamą poveikį neštumui ar reprodukcijai.</p>	Visiškas
<p>5 straipsnis <i>Veiksmai, atliekami gavus įvertinimo rezultatus</i></p> <p>1. Nepažeisdamas Direktyvos 89/391/EEB 6</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga</p>	Visiškas

<p>straipsnio, jei 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatai parodo, kad 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų saugai ir sveikatai yra iškilusi rizika arba gali būti padarytas poveikis nėštumui ar maitinimui krūtimi, darbdavys imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad laikinai pakeitus tos darbuotojos darbo sąlygas ir (arba) darbo laiką, bus išvengta tokio poveikio darbuotojai rizikos.</p> <p>4. Šio straipsnio nuostatos <i>mutatis mutandis</i> taikomos ir tais atvejais, kai pagal 6 straipsnį draudžiama veikla užsiimanti darbuotoja tampa nėščia arba pradeda maitinti krūtimi ir apie tai informuoja savo darbdavį.</p> <p>2. Jei jos darbo sąlygų ir (arba) darbo laiko neįmanoma pakeisti dėl techninių ir (arba) objektyvių priežasčių arba to padaryti negali būti reikalaujama dėl pagrįstų priežasčių, darbdavys imasi priemonių, kad minima darbuotoja būtų perkelta į kitą darbą.</p> <p>3. Jei perkelti darbuotojos į kitą darbą neįmanoma dėl techninių ir (arba) objektyvių priežasčių arba to padaryti negali būti reikalaujama dėl pagrįstų priežasčių, minimai darbuotojai yra suteikiamos atostogos pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) nacionalinę praktiką visam laikotarpiui, kurio reikia jos saugai garantuoti ir sveikatai apsaugoti.</p>	<p><...></p> <p>3. Jeigu pavojingų ar kenksmingų veiksmų neįmanoma pašalinti, darbdavys įgyvendina darbo sąlygų gerinimo priemones, kad nėščia, neseniai pagimdžiusi ar krūtimi maitinanti darbuotoja nebepatirtų tokių veiksmų poveikio. Jeigu pakeitus darbo sąlygas tokio poveikio neįmanoma pašalinti, darbdavys privalo perkelti tokią darbuotoją (jos sutikimu) į kitą darbą (darbo vietą) toje pačioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje.</p> <p>4. Perkeltai į kitą darbą (darbo vietą) toje pačioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje nėščiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai mokamas ne mažesnis kaip iki perkėlimo į kitą darbą (darbo vietą) jos gautas darbo užmokestis.</p> <p>5. Jeigu nėra galimybės nėščią darbuotoją perkelti į kitą darbą (darbo vietą), neturintį neigiamo poveikio jos ar būsimo kūdikio sveikatai, nėščiai darbuotojai (jos sutikimu) suteikiamos atostogos iki nėštumo ir gimdymo atostogų ir jų metu mokamas jai priklausantis mėnesinis darbo užmokestis.</p> <p>6. Jeigu nėra galimybės neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją po nėštumo ir gimdymo atostogų perkelti į kitą darbą (darbo vietą), neturintį neigiamo poveikio jos ar kūdikio sveikatai, tokiai darbuotojai (jos sutikimu) suteikiamos vaiko priežiūros atostogos, iki vaikai sueis vieni metai, ir jai per tą laikotarpį mokamos įstatymų nustatytos motinystės socialinio draudimo išmokos.</p>	
<p>6 straipsnis</p> <p><i>Atvejais, kai draudžiama dirbti kenksmingomis sąlygomis</i></p> <p>Be bendrųjų nuostatų dėl darbuotojų apsaugos, ypač susijusių su didžiausiomis leistinomis koncentracijomis, galinčiomis veikti darbuotoją:</p> <p>1) 2 straipsnio a punkte nurodytos nėščios darbuotojos jokiais aplinkybėmis negali būti įpareigtos vykdyti veiklą, kuri buvo įvertinta kaip</p>	<p>Nutarimo projektas</p> <p>7. Nėščių negalima įpareigoti dirbti darbų, kurių sąrašas yra pateiktas Aprašo 2 priede.</p> <p>8. Krūtimi maitinančių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti darbų, kurių sąrašas yra pateiktas Aprašo 3 priede.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>kelianti II priedo A skirsnį išvardytų veiksmų ir darbo sąlygų poveikio, kuris grėstų saugai arba sveikatai, riziką;</p> <p>2) 2 straipsnio c punkte nurodytos maitinančios krūtimi darbuotojos jokiais aplinkybėmis negali būti įpareigos vykdėti veiklą, kuri buvo įvertinta kaip kelianti II priedo B skirsnį išvardytų veiksmų ir darbo sąlygų poveikio, kuris pakenktų saugai arba sveikatai, riziką.</p>		
<p>7 straipsnis <i>Naktinis darbas</i></p> <p>1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 2 straipsnyje nurodytos darbuotojos nėštumo metu bei už saugą ir sveikatą atsakingos nacionalinės institucijos nustatytą laikotarpį po gimdymo nebūtų įpareigos dirbti naktinį darbą, jei valstybių narių nustatyta tvarka jos pateikia sveikatos pažymą, kurioje nurodoma, kad tai yra būtina dėl tos darbuotojos saugos ir sveikatos.</p> <p>2. Vadovaujantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) nacionaline praktika, šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms priemonėms turi priklausyti:</p> <p>a) galimybė perkelti į dieninį darbą arba</p> <p>b) galimybė atleisti nuo darbo arba motinystės atostogų prailginimas, jei toks perkėlimas neįmanomas dėl techninių ir (arba) objektyvių priežasčių arba to padaryti negali būti reikalaujama dėl pagrįstų priežasčių.</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga <...></p> <p>8. Nėščios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios darbuotojos gali būti skiriamos budėti, dirbti naktį, poilsio ir švenčių dienomis ir siunčiamos į komandiruotes tik su jų sutikimu. Jeigu tokios darbuotojos nesutinka dirbti naktį arba pateikia pažymą, kad toks darbas pakenktų jų saugai ir sveikatai, jos perkeliamos dirbti dieną. Jeigu dėl objektyvių priežasčių tokių darbuotojų neįmanoma perkelti į dieninį darbą, joms suteikiamos atostogos iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios arba vaiko priežiūros atostogos, iki vaikai sueis vieni metai. Atostogų iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios metu mokamas darbuotojai priklausantis mėnesinis darbo užmokestis.</p>	Visiškas
<p>8 straipsnis <i>Motinystės atostogos</i></p> <p>1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 2 straipsnyje nurodytos darbuotojos turėtų teisę į bent 14 savaičių nepertraukiamas motinystės atostogas prieš ir (arba) po gimdymo, remiantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika.</p>	<p>Darbo kodeksas 132 straipsnis. Nėštumo ir gimdymo atostogos</p> <p>1. Darbuotojoms suteikiamos nėštumo ir gimdymo atostogos – septyniasdešimt kalendorinių dienų iki gimdymo ir penkiasdešimt šešios kalendorinės dienos po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – septyniasdešimt kalendorinių dienų). Šios atostogos apskaičiuojamos bendrai ir</p>	Visiškas

<p>2. Į šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtas motinystės atostogas turi įeiti bent dviejų savaitių privalomos motinystės atostogos prieš ir (arba) po gimdymo, remiantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika.</p>	<p>suteikiamos darbuotojai visos, nepaisant faktiškai iki gimdymo panaudotų dienų skaičiaus. Jeigu darbuotoja nesinaudoja nėštumo ir gimdymo atostogomis, darbdavys privalo suteikti keturiolikos dienų atostogų dalį iš karto po gimdymo, nepriklausomai nuo darbuotojos prašymo.</p> <p>2. Darbuotojams, paskirtiems naujagimių globėjais, suteikiamos atostogos už laiką nuo globos nustatymo dienos, iki kūdikiui sukanka septyniasdešimt dienų.</p> <p>3. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų atostogų laiką mokama Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nustatyta išmoka.</p>	
<p>9 straipsnis <i>Išleidimas iš darbo apžiūroms prieš gimdymą</i> Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 2 straipsnio a punkte nurodytos nėščios darbuotojos, remiantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika, turėtų teisę būti išleistos darbo metu, neprarasdamos atlyginimo, lankytis apžiūrose prieš gimdymą, jei tokios apžiūros turi vykti darbo valandomis.</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga <...> 10. Kai nėščiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai reikia pasitikrinti sveikatą, ji privalo būti atleidžiama nuo darbo ir už tą laiką paliekamas darbo užmokestis, jeigu pasitikrinti sveikatą reikia darbo metu.</p>	Visiškas
<p>10 straipsnis <i>Draudimas atleisti iš darbo</i> Kad būtų garantuotas 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos teisių, kaip numatyta šiame straipsnyje, laikymasis, nustatoma, kad: 1) valstybės narės imasi būtinų priemonių uždrausti 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų atleidimą iš darbo nuo jų nėštumo pradžios iki 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų motinystės atostogų pabaigos, išskyrus su jų padėtimi nesusijusius išskirtinius atvejus, leidžiamus pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką, ir, kur taikoma, jei kompetentinga institucija yra davusi savo sutikimą; 2) jei 2 straipsnyje nurodyta darbuotoja yra</p>	<p>Darbo kodeksas 61 straipsnis. Darbo sutarties nutraukimo apribojimai 1. Darbo sutartis su nėščia darbuotoja jos nėštumo laiku ir iki jos kūdikiui sukaks keturi mėnesiai gali būti nutraukta šalių susitarimu, jos iniciatyva, jos iniciatyva išbandymo metu, nesant darbo sutarties šalių valios, taip pat kai baigiasi terminuota darbo sutartis suėjus jos terminui. Darbuotojos nėštumo faktas patvirtinamas darbdaviui pateikus gydytojo pažymą apie nėštumą. 2. Nuo darbdavio sužinojimo apie darbuotojos nėštumą dienos, iki jos kūdikiui sukaks keturi mėnesiai, darbdavys negali įspėti nėščios darbuotojos apie būsimą darbo sutarties nutraukimą ar priimti sprendimą nutraukti darbo sutartį kitais, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, pagrindais. Jeigu šiuo laikotarpiu atsirado pagrindas nutraukti darbo sutartį, nėščia darbuotoja gali būti įspėta apie darbo sutarties nutraukimą ar sprendimas nutraukti darbo sutartį gali būti</p>	Visiškas

<p>atleidžiama iš darbo per 1 punkte nurodytą laikotarpį, darbdavys turi nurodyti pagrįstas jos atleidimo priežastis raštu;</p> <p>3) valstybės narės imasi būtinų priemonių apsaugoti 2 straipsnyje nurodytas darbuotojas nuo atleidimo iš darbo, kuris pagal 1 punktą yra neteisėtas, padarinių.</p>	<p>priimtas tik šiam laikotarpiui pasibaigus. Jeigu darbuotojai yra suteikiamos nėštumo ir gimdymo atostogos arba atostogos vaikui priežiūrėti laikotarpiu, iki jos kūdikiui sukaks keturi mėnesiai, darbo sutartį galima nutraukti tik šioms atostogoms pasibaigus.</p> <p>3. Su darbuotojais, auginančiais vaiką (įvaikį) iki trejų metų, darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio iniciatyva, jeigu nėra darbuotojo kaltės (šio kodekso 57 straipsnis). Su darbuotojais, esančiais nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogose, darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio valia (šio kodekso 59 straipsnis).</p>	
<p>11 straipsnis <i>Darbo teisės</i></p> <p>Kad būtų garantuotas 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos teisių, kaip numatyta šiame straipsnyje, laikymasis, nustatoma, kad:</p> <p>1) 5, 6 ir 7 straipsniuose nurodytais atvejais 2 straipsnyje nurodytoms darbuotojoms turi būti garantuotos, remiantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika, su darbo sutartimi susijusios darbo teisės, įskaitant atlyginimo išlaikymą ir (arba) teisę į atitinkamą pašalpą;</p> <p>2) 8 straipsnyje nurodytu atveju turi būti garantuota:</p> <p>a) 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų teisės, susijusios su darbo sutartimi, išskyrus toliau esančiame b punkte nurodytas teises;</p> <p>2) 8 straipsnyje nurodytu atveju turi būti garantuota:</p> <p>b) 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų atlyginimo išlaikymas ir (arba) teisė į atitinkamą pašalpą;</p> <p>3) 2 dalies b punkte nurodoma pašalpa yra laikoma atitinkama, jei ji užtikrina pajamas, lygiavertes toms, kurias, atsižvelgiant į bet kokią nacionalinės teisės aktais nustatytą maksimumą, darbuotoja gautų nutraukusi savo darbinę veiklą dėl su sveikata susijusių priežasčių;</p>	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymas 37 straipsnis. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų sauga <...></p> <p>3. Jeigu pavojingų ar kenksmingų veiksnių neįmanoma pašalinti, darbdavys įgyvendina darbo sąlygų gerinimo priemones, kad nėščia, neseniai pagimdžiusi ar krūtimi maitinanti darbuotoja nebepatirtų tokių veiksnių poveikio. Jeigu pakeitus darbo sąlygas tokio poveikio neįmanoma pašalinti, darbdavys privalo perkelti tokią darbuotoją (jos sutikimu) į kitą darbą (darbo vietą) toje pačioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje.</p> <p>4. Perkeltai į kitą darbą (darbo vietą) toje pačioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje nėščiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai mokamas ne mažesnis kaip iki perkėlimo į kitą darbą (darbo vietą) jos gautas darbo užmokestis.</p> <p>5. Jeigu nėra galimybės nėščią darbuotoją perkelti į kitą darbą (darbo vietą), neturintį neigiamo poveikio jos ar būsimo kūdikio sveikatai, nėščiai darbuotojai (jos sutikimu) suteikiamos atostogos iki nėštumo ir gimdymo atostogų ir jų metu mokamas jai priklausantis mėnesinis darbo užmokestis.</p> <p>6. Jeigu nėra galimybės neseniai pagimdžiusią ar krūtimi maitinančią darbuotoją po nėštumo ir gimdymo atostogų perkelti į kitą darbą (darbo vietą), neturintį neigiamo poveikio jos ar kūdikio sveikatai, tokiai darbuotojai (jos sutikimu) suteikiamos vaiko priežiūros atostogos, iki vaikui sueis vieni metai, ir jai per tą laikotarpį</p>	<p>Visiškas</p>

<p>4) valstybės narės gali padaryti teisę į šio straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies b punkte nurodytą atlyginimą arba pašalpą priklausomą nuo sąlygos, kad suinteresuota darbuotoja atitiktų nacionalinės teisės aktais nustatytus reikalavimus, kurie suteikia jai teisę gauti tokias išmokas.</p> <p>Tos sąlygos jokia būdu negali reikalauti ilgesnio negu 12 mėnesių įdarbinimo laikotarpio prieš numatytą gimdymo datą.</p>	<p>mokamos įstatymų nustatytos motinystės socialinio draudimo išmokos.</p> <p>7. Nėščias, neseniai pagimdžiusias ar krūtimi maitinančias darbuotojas skirti viršvalandiniams darbams be jų sutikimo draudžiama.</p> <p>8. Nėščios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios darbuotojos gali būti skiriamos budėti, dirbti naktį, poilsio ir švenčių dienomis ir siunčiamos į komandiruotes tik su jų sutikimu. Jeigu tokios darbuotojos nesutinka dirbti naktį arba pateikia pažymą, kad toks darbas pakenktų jų saugai ir sveikatai, jos perkeliamos dirbti dieną. Jeigu dėl objektyvių priežasčių tokių darbuotojų neįmanoma perkelti į dieninį darbą, joms suteikiamos atostogos iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios arba vaiko priežiūros atostogos, iki vaikai sueis vieni metai. Atostogų iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios metu mokamas darbuotojai priklausantis mėnesinis darbo užmokestis.</p> <p>9. Krūtimi maitinančiai darbuotojai, be bendros pertraukos pailsėti ir pavalgyti, ne rečiau kaip kas trys valandos suteikiamos ne trumpesnės kaip pusės valandos pertraukos kūdikiui krūtimi maitinti. Darbuotojos pageidavimu pertraukas kūdikiui krūtimi maitinti galima sujungti ar pridėti prie pertraukos pailsėti ir pavalgyti arba perkelti į darbo dienos pabaigą, atitinkamai sutrumpinant darbo dieną. Pertraukos kūdikiui krūtimi maitinti apmokamos pagal darbuotojos darbo užmokestį.</p> <p>Darbo kodeksas</p> <p>61 straipsnis. Darbo sutarties nutraukimo apribojimai</p> <p>1. Darbo sutartis su nėščia darbuotoja jos nėštumo laiku ir iki jos kūdikiui sukaks keturi mėnesiai gali būti nutraukta šalių susitarimu, jos iniciatyva, jos iniciatyva išbandymo metu, nesant darbo sutarties šalių valios, taip pat kai baigiasi terminuota darbo sutartis suėjus jos terminui. Darbuotojos nėštumo faktas patvirtinamas darbdaviui pateikus gydytojo pažymą apie nėštumą.</p> <p>2. Nuo darbdavio sužinojimo apie darbuotojos nėštumą dienos, iki jos kūdikiui sukaks keturi mėnesiai, darbdavys negali įspėti nėščios</p>	
--	--	--

	<p>darbuotojos apie būsimą darbo sutarties nutraukimą ar priimti sprendimą nutraukti darbo sutartį kitais, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, pagrindais. Jeigu šiuo laikotarpiu atsirado pagrindas nutraukti darbo sutartį, nėščia darbuotoja gali būti įspėta apie darbo sutarties nutraukimą ar sprendimas nutraukti darbo sutartį gali būti priimtas tik šiam laikotarpiui pasibaigus. Jeigu darbuotojai yra suteikiamos nėštumo ir gimdymo atostogos arba atostogos vaikui prižiūrėti laikotarpiu, iki jos kūdikiui sukaks keturi mėnesiai, darbo sutartį galima nutraukti tik šioms atostogoms pasibaigus.</p> <p>3. Su darbuotojais, auginančiais vaiką (įvaikį) iki trejų metų, darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio iniciatyva, jeigu nėra darbuotojo kaltės (šio kodekso 57 straipsnis). Su darbuotojais, esančiais nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogose, darbo sutartis negali būti nutraukta darbdavio valia (šio kodekso 59 straipsnis).</p> <p>132 straipsnis. Nėštumo ir gimdymo atostogos</p> <p>1. Darbuotojoms suteikiamos nėštumo ir gimdymo atostogos – septyniasdešimt kalendorinių dienų iki gimdymo ir penkiasdešimt šešios kalendorinės dienos po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – septyniasdešimt kalendorinių dienų). Šios atostogos apskaičiuojamos bendrai ir suteikiamos darbuotojai visos, nepaisant faktiškai iki gimdymo panaudotų dienų skaičiaus. Jeigu darbuotoja nesinaudoja nėštumo ir gimdymo atostogomis, darbdavys privalo suteikti keturiolikos dienų atostogų dalį iš karto po gimdymo, nepriklausomai nuo darbuotojos prašymo.</p> <p>2. Darbuotojams, paskirtiems naujagimių globėjais, suteikiamos atostogos už laiką nuo globos nustatymo dienos, iki kūdikiui sukanka septyniasdešimt dienų.</p> <p>3. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų atostogų laiką mokama Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nustatyta išmoka.</p> <p>Ligos ir motinystės įstatymas</p> <p>5 straipsnis. Ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės,</p>	
--	--	--

	<p>vaiko priežiūros išmokos <...></p> <p>3. Motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims šiais atvejais:</p> <p>1) motinystės – apdraustajam asmeniui nėštumo ir gimdymo atostogų metu;</p> <p>17 straipsnis. Motinystės išmokos nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokėjimo trukmė</p> <p>1. Moterims, suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaitių, motinystės išmoka mokama už 126 kalendorines dienas. Komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas, išmoka mokama papildomai už 14 kalendorinių dienų. Moterims, kurios iki gimdymo datos (suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaitių) nepasinaudojo teise į nėštumo ir gimdymo atostogas, motinystės išmoka mokama už 56 kalendorines dienas po gimdymo.</p> <p>2. Moterims, kurios iki gimdymo datos (suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaitių) nepasinaudojo teise į nėštumo ir gimdymo atostogas, komplikuoto gimdymo atveju ar kai gimė daugiau negu vienas vaikas, motinystės išmoka mokama už 70 kalendorinių dienų po gimdymo.</p> <p>3. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę, motinystės išmoka mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo. Jeigu kūdikis gyvena 28 paras ir ilgiau, išmoka mokama už 126 kalendorines dienas po gimdymo. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę negyvą vaiką, motinystės išmoka mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo.</p> <p>4. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę, komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas, išmoka papildomai mokama už 14 kalendorinių dienų.</p> <p>5. Apdraustajam asmeniui, paskirtam naujagimio globėju, motinystės išmoka mokama nuo globos nustatymo dienos tol, kol kūdikiui sueis 70 dienų.</p> <p>18 straipsnis. Motinystės išmokos nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu dydis</p>	
--	---	--

	<p>1. Motinystės išmoka nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokama 100 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.</p> <p>2. Motinystės išmoka per mėnesį negali būti mažesnė už 20 procentų šalies vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, galiojusio užpraeitą ketvirtį iki teisės gauti motinystės išmoką atsiradimo dienos.</p> <p>3. Jeigu apdraustasis asmuo motinystės išmokos gavimo laikotarpiu turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos motinystės socialinio draudimo įmokos, ar iš tuo laikotarpiu vykdytos darbinės veiklos gautų pajamų, kurios pagal šį įstatymą nėra draudžiamosios pajamos, ar gauna šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant darbdavio mokamas dvi pirmąsias ligos dienas) ar profesinės reabilitacijos išmokas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, ir jų dydis mažesnis už motinystės išmoką, jam mokamas motinystės išmokos ir jo atitinkamą mėnesį turėtų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu šių pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už motinystės išmoką arba jai lygus, motinystės išmoka nemokama. Mokant motinystės išmoką, į draudžiamąsias pajamas neįtraukiamos motinystės išmokos mokėjimo metu gautos draudžiamosios pajamos už darbą, atliktą iki pirmosios nėštumo ir gimdymo atostogų dienos.</p> <p>4. Motinystės išmoka apskaičiuojama ir mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.</p> <p>Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas</p> <p>17 straipsnis. Motinystės išmokos nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu mokėjimo trukmė</p> <p><...></p> <p>6. Moterims, kurioms darbdavys suteikė 14 kalendorinių dienų nėštumo ir gimdymo atostogas iš karto po gimdymo pagal Darbo kodekso 132 straipsnio 1 dalį, motinystės išmoka mokama už 14</p>	
--	--	--

	kalendorinių dienų.	
12 straipsnis <i>Teisių gynimas</i> Valstybės narės nustato savo nacionalinėje teisinėje sistemoje tokias priemones, kurios suteikia teisę visoms darbuotojoms, manančioms, kad buvo pažeistos jų teisės dėl šioje direktyvoje numatytų pareigų nesilaikymo, pateikti ieškinį teisme ir (arba) sutinkamai su nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika kreiptis į kitas kompetentingas institucijas.	Darbo kodeksas 17 straipsnis. Darbo teisių gynimas darbo ginčus nagrinėjančiose institucijose Šio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka darbo teisės normų suteikiamos teisės ginamos darbo ginčus nagrinėjančiuose organuose ir teismuose. 18 straipsnis. Darbo teisių gynimas administracine tvarka Šio kodekso ir kitų darbo teisės normų vykdymą pagal teisės aktų nustatytą kompetenciją kontroliuoja ir jų pažeidimų prevenciją vykdo Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) ir kitos institucijos. 19 straipsnis. Darbo teisių gynimas per darbuotojų ir darbdavių atstovus 1. Darbuotojų ir darbdavių teisės ir interesus šio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka gina ir jiems atstovauja jų atstovai kolektyviniuose darbo santykiuose. 2. Profesinių sąjungų, darbo tarybų, darbuotojų patikėtinių, darbdavių organizacijų kompetenciją ir jos įgyvendinimo tvarką nustato šis kodeksas, kiti įstatymai, kolektyvinės sutartys, darbdavio ir darbo tarybos susitarimai ir kitos darbo teisės normos. 20 straipsnis. Atsakomybė Atsakomybę už šiame kodekse nustatytų teisių ir pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą nustato šis kodeksas, kiti įstatymai ir kitos darbo teisės normos, darbo santykių dalyvių sutartys ir susitarimai. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas 47 straipsnis. Darbuotojų saugos ir sveikatos kontrolė Kaip įmonėse laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, kontroliuoja Valstybinė darbo inspekcija. Valstybinės darbo inspekcijos funkcijas, teises ir atsakomybę nustato Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo projektas. 48 straipsnis. Ginčų nagrinėjimo tvarka 1. Ginčai dėl darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų	Visiškas

	<p>taikymo ar jų pažeidimų nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka.</p> <p>Ligos ir motinystės įstatymas 34 straipsnis. Ginčų sprendimas Ginčai dėl šio įstatymo taikymo sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.</p>	
<p>I PRIEDAS NEIŠSAMUS VEIKSNIŲ, PROCESŲ IR DARBO SALYGŲ SĄRAŠAS nurodytas 4 straipsnio 1 dalyje A. Veiksniai: 1. Fiziniai veiksniai, jei jie yra laikomi vaisiaus pažeidimo priežastimi ir (arba) galintys pažeisti placentą, o ypač: a) smūgiai, virpesiai, judesiai; b) sunkių nešulių, galinčių sukelti pavojų, ypač nugarai ir juosmeniui, kilnojimas; c) triukšmas; d) jonizuojanti spinduliuotė; e) nejonizuojanti spinduliuotė; f) labai didelis šaltis arba karštis; g) judesiai ir padėtys, keliavimas (įstaigoje arba už jos ribų), protinis ir fizinis nuovargis ir kiti fiziniai sunkumai, susiję su šios direktyvos 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų veikla.</p> <p>2. Biologiniai veiksniai 2, 3 ir 4 rizikos grupių biologiniai veiksniai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/54/EB 2 straipsnio antros pastraipos 2, 3 ir 4 punktuose, jei yra žinoma, kad šie veiksniai arba terapinės priemonės, kurių reikia imtis dėl tokių veiksmų poveikio, sukelia pavojų nėščiujų ir dar negimusio vaiko sveikatai, ir jei šie veiksniai dar neįtraukti į II priedą.</p>	<p>Nutarimo projekto 1 priedas NĖŠČIOMS, NESENIAM PAGIMDŽIUSIOMS AR KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS PAVOJINGŲ DARBO SALYGŲ, KENKSMINGŲ VEIKSNIŲ IR MEDŽIAGŲ SĄRAŠAS</p> <p>1. Darbo sąlygos, susijusios su: 1.1. aurogino gamyba; 1.2. policiklinių aromatinių angliavandenilių, kurių yra akmens anglies suodžiuose, dervose, degute, dūmuose arba dulkėse, poveikiu; 1.3. dulkių, dūmų ir pūslų, susidariusių kaitinant ir elektriniu būdu valant vario ir nikelio šteinus, poveikiu; 1.4. stiprių rūgštinių izopropilo alkoholio gamybos procesu; 1.5. kietosios medienos dulkių poveikiu.</p> <p>2. Kalnakasybos darbai po žeme.</p> <p>3. Fiziniai ir fizikiniai veiksniai, galintys tapti embriono ar vaisiaus pažeidimo priežastimi ir (arba) galintys pažeisti placentą: 3.1. smūgiai, vibracija, judesiai; 3.2. sunkių krovinių, galinčių sukelti pavojų, ypač nugarai ir juosmeniui, kilnojimas; 3.3. triukšmas; 3.4. jonizuojančioji spinduliuotė; 3.5. nejonizuojančioji spinduliuotė (elektromagnetiniai laukai); 3.6. nepalanki šiluminė aplinka (labai didelis šaltis arba karštis); 3.7. judesiai ir padėtys, keliavimas (darbovietėje arba už jos ribų), nepalanki darbo poza, protinis ir fizinis nuovargis ir kiti fiziniai sunkumai.</p> <p>4. Biologinės medžiagos, kurios, pagal Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatus, patvirtintus socialinės</p>	<p>Visiškas</p>

<p>3. Cheminiai veiksniai</p> <p>Šie cheminiai veiksniai, jei yra žinoma, kad jie sukelia pavojų nėščiujų ir dar negimusio vaiko sveikatai, ir jei šie veiksniai dar nėra įtraukti į II priedą:</p> <p>a) cheminės medžiagos ir mišiniai, atitinkantys Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus klasifikavimo kriterijus ir pagal juos priskiriami vienai ar kelioms iš toliau nurodytų pavojingumo klasių ir pavojingumo kategorijų, kurioms apibūdinti taikoma viena ar kelios pavojingumo frazės, jei šie veiksniai dar neįtraukti į II priedą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms, 1A, 1B arba 2 kategorija (H340, H341), – kancerogeniškumas, 1A, 1B arba 2 kategorija (H350, H350i, H351), – toksinis poveikis reprodukcijai, 1A, 1B arba 2 kategorija arba papildoma kategorija, susijusi su poveikiu laktacijai ar vaikui per motinos pieną (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362), – specifinis toksiškumas konkrečiam organui po vienkartinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H370, H371); <p>b) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/37/EB I priede nurodyti cheminiai veiksniai;</p> <p>c) gyvsidabris ir gyvsidabrio dariniai;</p> <p>d) antimitoziniai vaistai;</p>	<p>apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu, priskiriamos antrajai, trečiajai ir ketvirtajai biologinių medžiagų rizikos grupei, jei yra žinoma, kad šios biologinės medžiagos arba terapinės priemonės, kurių reikia imtis dėl tokių medžiagų poveikio, sukelia pavojų nėščiosios ir embriono ar vaisiaus sveikatai, ir jei šios medžiagos dar nėra nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamo Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 2 priede.</p> <p>5. Cheminės medžiagos ir mišiniai, atitinkantys reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus klasifikavimo kriterijus ir pagal juos priskiriami vienai ar kelioms iš toliau nurodytų pavojingumo klasių ir pavojingumo kategorijų, kurioms apibūdinti taikoma viena ar kelios pavojingumo frazės, jei šios cheminės medžiagos ar mišiniai dar nenurodyti Aprašo 2 ir 3 prieduose:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1. mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms, 1A, 1B arba 2 kategorija (H340, H341); 5.2. kancerogeniškumas, 1A, 1B arba 2 kategorija (H350, H350i, H351); 5.3. toksinis poveikis reprodukcijai, 1A, 1B ar 2 kategorija arba papildomoji kategorija, susijusi su poveikiu laktacijai ar vaikui per motinos pieną (H360, H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361f, H361fd, H362); 5.4. specifinis toksiškumas konkrečiam organui po vienkartinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H370, H371); 5.5. specifinis toksiškumas konkrečiam organui po kartotinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H372, H373); 5.6. ūmus toksiškumas įkvėpus, 1, 2 arba 3 kategorija (H330, H331); 5.7. ūmus toksiškumas susilietus su oda, 1, 2 arba 3 kategorija (H310, H311); 5.8. ūmus toksiškumas prarijus, 1, 2 arba 3 kategorija (H300, H301); 5.9. plaučių pakenkimo pavojus prarijus, 1 kategorija (H304). <p>6. Esant darbo sąlygoms, nurodytoms šio sąrašo 1 punkte, veikiantys cheminiai veiksniai.</p> <p>7. Gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai.</p> <p>8. Antimitoziniai vaistai.</p>	
---	---	--

<p>e) anglies monoksidas; f) žinomos ir pavojingos poodinės absorbcijos cheminiai veiksniai.</p> <p>B. Procesai Direktyvos 2004/37/EB I priede išvardyti gamybos procesai. C. Darbo sąlygos Kalnakasybos darbai po žeme.</p>	<p>9. Anglies monoksidas. 10. Žinomi ir pavojingi dėl absorbcijos per odą cheminiai veiksniai.</p>	
<p>II PRIEDAS NEIŠSAMUS VEIKSNIŲ IR DARBO SALYGŲ SĄRAŠAS nurodytas 6 straipsnyje</p> <p>A. Nėščios darbuotojos, kaip nurodyta 2 straipsnio a punkte 1. Veiksniai a) Fiziniai veiksniai Darbas esant pertekliniam slėgiui, pvz., darbas aukšto spaudimo patalpose ir povandeninis nardymas. b) Biologiniai veiksniai Šie biologiniai veiksniai: – toksoplazma, – raudonukės virusas, nebent nėščios darbuotojos yra apsaugotos nuo tokių veiksmų jas imunizavus. c) Cheminiai veiksniai Švinas ir švino dariniai, jei juos gali absorbuoti žmogaus organizmas. 2. Darbo sąlygos Kalnakasybos darbai po žeme.</p> <p>B. Krūtimi maitinančios darbuotojos, kaip nurodyta 2 straipsnio c punkte 1. Veiksniai</p>	<p>Nutarimo projekto 2 priedas</p> <p>DARBŲ, DRAUDŽIAMŲ DIRBTI NĖŠČIOMS DARBUOTOJOMS, SĄRAŠAS</p> <p>1. Darbai, esant pertekliniam slėgiui, pavyzdžiui, darbai aukšto slėgio patalpose ar povandeninio nardymo darbai. 2. Darbai, susiję su biologinėmis medžiagomis – toksoplazma ir raudonukės virusu, išskyrus atvejus, kai nėščios darbuotojos yra apsaugotos jas imunizavus. 3. Darbai, susiję su cheminiais veiksniais – švinu ir švino junginiais, jei juos gali absorbuoti žmogaus organizmas. 4. Kalnakasybos darbai po žeme.</p> <p>Nutarimo projekto 3 priedas</p>	<p>Visiškas</p>

<p>a) Cheminiai veiksniai Švinas ir švino dariniai, jei juos gali absorbuoti žmogaus organizmas. 2. Darbo sąlygos Kalnakasybos darbai po žeme.</p>	<p>DARBŲ, DRAUDŽIAMŲ DIRBTI KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS, SĄRAŠAS</p> <p>1. Darbai, susiję su cheminiais veiksniais – švinu ir švino junginiais, jei juos gali absorbuoti žmogaus organizmas. 2. Kalnakasybos darbai po žeme.</p>	
--	--	--

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuras

Tėisės skyriaus vedėja
Alina Rynkevič
20070526

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2016-12-15 Nr. (1.6) LT-1380
[2016-11-28 Nr. (12.1-54) SD-7046

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NĖŠČIŲ, NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 32.1 papunkčiu, pagal kompetenciją išnaginėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia teisinę išvadą.

Teisingumo ministerija, įvertinusi Projektu numatomo teisinio reguliavimo tikslą, galimas pasekmes, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Įvertinus Projektu numatomo teisinio reguliavimo priemones, Projekto teisės techniką, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus.

1. Projektu tvirtinamo Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 1 punkto nuostata „nebaigtinius“ (taip pat ir 4, 10-11 punktų), manytina, neatitinka Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo redakcijos, įsigaliosiančios 2017 m. sausio 1 d. (toliau – Įstatymas), 37 straipsnyje nustatyto teisinio reguliavimo. Pastebėtina, kad Vyriausybei pavesta tvirtinti nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamus darbus, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašą. Atsižvelgiant į tai bei į Įstatymo 37 straipsnio 3-6 dalyse nustatytas pasekmes ir garantijas, taikytinas Įstatyme nustatytų darbuotojų atžvilgiu tuo atveju, kai šių darbuotojų darbo aplinkoje yra pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų, įrašytų į minėtus sąrašus, manytina, Vyriausybė turėtų tvirtinti baigtinius nėščioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamų darbų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašus.

2. Aprašo 2 punktas kritikuotinas. Pirma, šiame punkte minimos nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugos ir sveikatos garantijos yra bendrosios darbuotojų saugos ir sveikatos garantijos, o darbdavio pareigos yra bendrosios darbdavio pareigos, nustatytos tiek galiojančiame Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, tiek

Įstatyme. Antra, šiame punkte vartojama nuostata „vadovaudamasis Aprašu“ siaurina Įstatyme nustatytą teisinį reguliavimą, neatitinka teisės aktų hierarchijos principo. Trečia, punkte vartojamos Įstatyme neapibrėžtos sąvokos („tinkamas“, „prevencijos priemonės“).

3. Pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų (toliau – Rekomendacijos), patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. IR-298, 12 punktą teisės akte turėtų būti kuo mažiau nuorodų į kitus teisės aktus, o nuorodose turi būti įvardytas konkretus teisės aktas, į kurį jos nukreipia. Atsižvelgiant į tai, atsisakytina Aprašo 3 punkto nuostatos „kituose darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančiuose teisės aktuose“.

4. Aprašo II skyriaus pavadinimas neatitinka jo turinio. Siūlytina šiuo aspektu peržiūrėti tiek pavadinimą, tiek šio skyriaus punktus, be kita ko, derinant formuluotes su Aprašo 1 punkte apibrėžiama Aprašo reguliavimo sritimi.

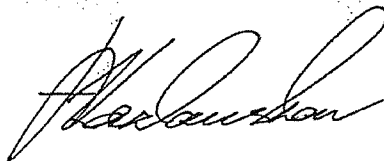
5. Svarstytinas Aprašo 4 punkto tikslingumas, atsižvelgiant į tai, kad jo turinyje nieko naujo nenustatoma, lyginant su galiojančiu teisiniu reguliavimu – t. y. jame tik duodamos nuorodos į galiojančius aktus. Siūlytina tai įvertinti ir, nesant šio punkto reikalingumą pagrindžiančių argumentų, vertinamo punkto apskritai atsisakyti. Šiame kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje būtent Vyriausybei, o ne kitiems subjektams, yra pavesta nustatyti neščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų bei *profesinės rizikos vertinimo* ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo *tvarką*.

6. Aprašo 5 punkte nėra nustatytos tvarkos, kokią ją pavesta Įstatyme detalizuoti Vyriausybei. Pavyzdžiui, koku momentu, koku būdu, kokiomis priemonėmis ir pan. darbdavys turės įvykdyti šiame punkte nustatytas pareigas (supažindinti, informuoti), kokiais kriterijais vadovaujantis vėliau būtų įvertinama, ar darbdavys tinkamai jas įvykdė. Siūlytina iš esmės peržiūrėti vertinamą punktą ir jį pildyti procedūrinėmis taisyklėmis.

7. Teisingumo ministerijos nuomone, tiek Aprašo 6 punktas, tiek Aprašo 7 punktas nėra šio teisės akto reguliavimo dalykas, kaip jis apibrėžtas tiek Įstatyme, tiek Aprašo 1 punkte, todėl jų turi būti atsisakoma.

8. Svarstytina, kas siekiama reguliuoti Aprašo III skyriumi. Pastebėtina, kad nei šio skyriaus pavadinimas, nei šiame skyriuje siūlomi reguliuoti klausimai nėra susiję su Aprašo reguliavimo sritimi. Be to, šio skyriaus punktuose nors ir ne pažodžiui, bet sistemiškai vertinant pakartotos bendrosios taisyklės, bendrosios pareigos, nustatytos Įstatymo 37 straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Aprašo viso III skyriaus atsisakyti.

Teisingumo ministerijos kancleris

Arūnas Kazlauskas

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2016-11-07 Nr. (1.1.5-411) 10-9199
[2016-10-12 Nr. (12.1-54) SD-6108

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtą ir Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje derinti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą Nr. 16-10933 (toliau – Nutarimo projektas), teikia šias pastabas bei pasiūlymus:

1. Siūlome Nutarimo projektu tvirtinamo Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 2 punkte vietoje žodžio „nustatyti“ įrašyti žodį „sudaryti“.

2. Siūlome Aprašą papildyti nuostata, kad:

„Darbdavys, nustatęs galimą profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos saugai ir sveikatai, siunčia ją neeiliniam sveikatos tikrinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.“

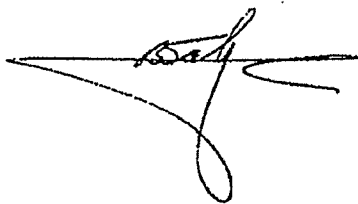
3. Pažymime, kad informacija apie darbo sąlygas ir veiksnius, kurie gali turėti neigiamą poveikį nėščios darbuotojos, embriono, vaisiaus sveikatai, aktuali ir turi būti suteikta visoms vaisingo amžiaus darbuotojoms. 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (dešimtoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 110) (toliau – Direktyva 92/85/EEB) 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad „nepažeidžiant Direktyvos 89/391/EEB 10 straipsnio, 2 straipsnyje nurodytos darbuotojos ir galinčios atsidurti vienoje iš 2 straipsnyje nurodytų situacijų įmonės ir (arba) įstaigos darbuotojos ir (arba) jų atstovai yra informuojami apie šio straipsnio 1 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatus ir apie visas darbo saugos ir sveikatos apsaugos priemones, kurių bus imtasi“. Komisijos komunikate COM(2000) 466 dėl cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijų (Tarybos direktyva 92/85/EEB) taip pat atkreipiamas dėmesys, kad „tose gamybos šakose, kuriose galima numatyti reprodukcijai ir nėštumui keliamų pavojų, būtina apie juos informuoti visus darbuotojus“ bei kad „jeigu kyla rizika, darbdaviai turi informuoti darbuotojus apie ankstyvo nėštumo nustatymo svarbą“. Atsižvelgiant į tai, siūlome papildyti Aprašą nuostata, kad „Visiems įmonės darbuotojams, ypač vaisingo amžiaus moterims, turi būti suteikta informacija apie jų darbo sąlygas ir darbo vietoje identifikuotus rizikos veiksnius, kurie gali turėti neigiamą poveikį reprodukcijai ar nėštumui.“

4. Siūlome Aprašo 10 punkto antrojoje eilutėje atsisakyti žodžio „laikinų“.

5. Direktyvoje 92/85/EEB nurodyta, kad jos I–II prieduose pateikiami veiksmų, procesų ir darbo sąlygų sąrašai, kuriais remiantis parengti Aprašo priedai, yra neišbaigti (neišsamūs), todėl siūlome tai nurodyti ir Apraše.

6. Atsižvelgdami į Direktyvos 92/85/EEB nuostatas, manome, kad Aprašo 1 priedo 4 punkte vietoje žodžių „šio priedo 3 punkte“ turėtų būti įrašyti žodžiai „Aprašo 2 priede“, o Aprašo 1 priedo 5 punkte vietoje žodžių „šio priedo 3 ir 4 punktuose“ turėtų būti įrašyti žodžiai „Aprašo 2 ir 3 prieduose“.

Sveikatos apsaugos viceministras

Valentin Gavrilov

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2016-10-21

Nr. (16-2)-98-7970

į 2016-10-12

Nr. (12.1-54)SD-6108

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija išnagrinėjo pateiktą išvadai gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir teikia savo išvadą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Nutarimo projektu tvirtinamo Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo 1 priedo Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksmų ir medžiagų sąrašo 5.3 papunktyje siūlomos įtvirtinti papildomos kategorijos yra platesnio pobūdžio, susijusios ne tik su poveikiu laktacijai ar vaikui per motinos pieną, bet apima ir kitus toksinius poveikius reprodukcijai, pvz., H360D-gali pakenkti negimusiam vaikui arba H360F-gali pakenkti vaisingumui.

Aplinkos ministerijos kancleris

Robertas Klovas

Jolanta Raudonytė, tel. 8 706 63658, el.p. jolanta.raudonyte@am.lt
Zita Varanavičienė, tel. 8 706 61858, el.p. zita.varanaviciene@am.lt

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT-01402 Vilnius, tel. 8 706 63 687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2016-10-24 Nr. NR-828
Į 2016-10-12 Nr. (12.1-54)SD-6108

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL NĖŠČIŲ,
NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO
SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO ATITIKTIES EUROPOS SĄJUNGOS
TEISEI**

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016 m. spalio 12 d. raštu Nr. (12.1-54)SD-6108 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą, atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad vadovaujantis 2006 m. rugsėjo 25 d. Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 129KKK patvirtintų Europos Sąjungos teisės aktų nuorodų pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijų 13 punktu, pilnas Europos Sąjungos teisės akto pavadinimas ir paskelbimo lietuvių kalba šaltinis nurodomi tada, kai ES teisės aktas minimas pirmą kartą. Sutrumpintas ES teisės akto pavadinimas yra nurodomas pagal šių Rekomendacijų 10 punkte pateiktus pavyzdžius. Todėl, atsižvelgdami į šias nuostatas, siūlytume Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo 1 priedo 5 punkte, darant nuorodą į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, išbraukti jo paskelbimo lietuvių kalba šaltinį ir, sutrumpinant reglamento pavadinimą, 5 punkto pradžią formuluoti taip: „*Cheminės medžiagos ir mišiniai, atitinkantys reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus klasifikavimo kriterijus...*“.

Vadovaudamiesi Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 45 punktu prašytume Projektą, kartu su parengta atitikties lentele, įtraukti į juo įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS).

Generalinio direktoriaus pavaduotoja

Rūta Krasuckaitė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministerijai

2016-10- Nr. SD-
Į 2016-10-11 Nr. 16-10933

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai susipažino su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtu ir Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje paskelbtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektu Nr. 16-10933.

Pateiktam projektui pritariame.

Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio
darbo inspektoriaus pavaduotojas, vykdamas
Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio
darbo inspektoriaus funkcijas

Arūnas Lupeika

R. Zubkevičiūtė, tel. (8 5) 213 9754, el. paštas rita.zubkeviciute@vdi.lt
G. Noreika (8 5) 213 9768, el. paštas gediminas.noreika@vdi.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL NĖŠČIŲ, NESENAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ
DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO
(toliau – Nutarimo projektas)
(Nr. TAP-17-729; TAIS Nr. 17-10933(3))**

2017-06-09 Nr.NV-1470

Vilnius

Įvertinę Nutarimų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau teikiame redakcinius pastebėjimus:

1. Vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsniu keičiamo Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 37 str. 2 dalimi, Vyriausybė tvirtina „nėščiųjų, nesenai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų aprašą“, atsižvelgiant į tai, siūlytume minėto aprašo pavadinime atsisakyti jungtuko „ar“, kartu peržiūrėti ir visą aprašo tekstą, siekiant suvienodinti vartojamas formuluotes.

2. Nėščiųjų nesenai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 3 punkte nustatyta, kad Profesinės rizikos vertinimo bendruosius nuostatus tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras ir sveikatos apsaugos ministras, atsižvelgiant į tai, Aprašo 5 ir 6 punktuose reiktų atsisakyti besikartojančių nuostatų, t.y. subjektų, tvirtinančių minėtus nuostatus, nurodymo.

3. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymu Vyriausybė įpareigota patvirtinti Aprašą, kuriame būtų nustatyta „<...> profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarka“, siekiant aiškaus procedūrinio reglamentavimo, siūlytume nustatyti konkrečius terminus Aprašo 3-6 punktuose nustatytiems veiksams.

4. Aprašo 1 priedo 4 ir 5 punktuose siūlytume atsisakyti žodžio „dar“ kaip perteklinio minėtų nuostatų turinio kontekste.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL NĖŠČIŲ, NESENIAI PAGIMDŽIUSIŲ AR KRŪTIMI MAITINANČIŲ
DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016-12-15 raštas Nr. (1.6)2T-1380	5. Svarstytinas Aprašo 4 punkto tikslingumas, atsižvelgiant į tai, kad jo turinyje nieko naujo nenustatoma, lyginant su galiojančiu teisiniu reguliavimu – t. y. jame tik duodamos nuorodos į galiojančius aktus. Siūlytina tai įvertinti ir, nesant šio punkto reikalingumą pagrindžiančių argumentų, vertinamo punkto apskritai atsisakyti. Šiame kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje būtent Vyriausybei, o ne kitiems subjektams, yra pavesta nustatyti nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką.	Atsižvelgta iš dalies. Aprašo 3 punkto (buvusio 4 punkto) formuluotė patikslinta. Aprašo 3 punktu (buvusiu 4 punktu) įgyvendinamos 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (dešimtoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (toliau – Direktyva 92/85/EEB) 3 straipsnio nuostatos, kurios nustato, kad „Komisija, pasitarusi su valstybėmis narėmis ir padedama Darbuotojų saugos, sveikatos ir higienos patariamojo komiteto, parengia 2 straipsnyje nurodytų darbuotojų saugai ir sveikatai kenksmingų cheminių, fizinių ir biologinių veiksmų ir gamybos procesų įvertinimo rekomendacijas“. <...> „Šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytų rekomendacijų tikslas yra suteikti pagrindą 4 straipsnio 1 dalyje nurodytam įvertinimui. Šiuo tikslu valstybės narės praneša apie tokias rekomendacijas visiems darbdaviams ir visoms darbuotojoms ir (arba) jų atstovams atitinkamoje valstybėje narėje.“ Europos Komisijos parengtas 2000 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatas COM (2000) 466 dėl cheminių, fizinių ir biologinių veiksmų, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijų (Tarybos direktyva 92/85/EEB) yra pagrindas vertinti Aprašo 3 punkte nurodytą profesinę riziką, todėl, išbraukus iš Aprašo nuostatas, susijusias su nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų profesinės rizikos vertinimu, bei su šiuo vertinimu susijusias nuorodas, nebūtų visiškai įgyvendintos

		Direktyvos 92/85/EEB nuostatos.
	<p>7. Teisingumo ministerijos nuomone, tiek Aprašo 6 punktas, tiek Aprašo 7 punktas nėra šio teisės akto reguliavimo dalykas, kaip jis apibrėžtas tiek Įstatyme, tiek Aprašo 1 punkte, todėl jų turi būti atsisakoma.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Atsisakyta Aprašo 6 punkto. Aprašo 6 punktu (buvusiu 7 punktu) įgyvendinama Direktyvos 92/85/EEB 4 straipsnio „Įvertinimas ir informacija“ nuostata, kad, „nepažeidžiant Direktyvos 89/391/EEB 10 straipsnio, 2 straipsnyje nurodytos darbuotojos ir <i>galinčios atsidurti vienoje iš 2 straipsnyje nurodytų situacijų</i> įmonės ir (arba) įstaigos darbuotojos ir (arba) jų atstovai yra informuojami apie šio straipsnio 1 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatus ir apie visas darbo saugos ir sveikatos apsaugos priemones, kurių bus imtasi“. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pasiūlymą dėl Aprašo projekto bei į 2011 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2007–2012 m. Europos Sąjungos darbuotojų sveikatos ir saugos strategijos vidurio laikotarpio peržiūros (2011/2147(INI) pateiktą raginimą daugiau dėmesio skirti grėsmėms reprodukcinei sveikatai, susijusioms su rizikos veiksniais būsimų tėvų darbo vietoje, šią informaciją siūloma teikti visiems darbuotojams Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų, tvirtinamų socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro, nustatyta tvarka.</p>
	<p>8. Svarstyтина, kas siekiama reguliuoti Aprašo III skyriumi. Pastebėtina, kad nei šio skyriaus pavadinimas, nei šiame skyriuje siūlomi reguliuoti klausimai nėra susiję su Aprašo reguliavimo sritimi. Be to, šio skyriaus punktuose nors ir ne pažodžiui, bet sistemiškai vertinant pakartotos bendrosios taisyklės, bendrosios pareigos, nustatytos Įstatymo 37 straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Aprašo viso III skyriaus atsisakyti.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Patikslintos Aprašo 7 ir 8 punktų (buvusių 10 ir 11 punktų) formuluotės. Aprašo 7 ir 8 punktais (buvusiais 10 ir 11 punktais) įgyvendinamos Direktyvos 92/85/EEB 6 straipsnio „Atvejai, kai draudžiama dirbti kenksmingomis sąlygomis“ nuostatos: „Be bendrųjų nuostatų dėl darbuotojų apsaugos, ypač susijusių su didžiausiomis leistinomis koncentracijomis, galinčiomis veikti darbuotoją: 1) 2 straipsnio a punkte nurodytos nėsčios darbuotojos jokiais aplinkybėmis negali būti įpareigos vykdėti veiklą, kuri buvo įvertinta kaip kelianti II priedo A skirsnyje išvardytų veiksmų ir darbo sąlygų poveikio, kuris grėstų saugai arba sveikatai, riziką; 2) 2 straipsnio c punkte nurodytos maitinančios krūtimi darbuotojos jokiais aplinkybėmis negali būti įpareigos vykdėti veiklą, kuri buvo įvertinta kaip kelianti II priedo B</p>

		<p>skirsnyje išvardytų veiksmų ir darbo sąlygų poveikio, kuris pakenktų saugai arba sveikatai, riziką“.</p> <p>Atsisakius Aprašo 7 ir 8 punktų (buvusių 10 ir 11 punktų), minėtos Direktyvos 92/85/EEB nuostatos būtų neįgyvendintos.</p>
--	--	---

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Linas Kukuras

Teisės skyriaus vedėja
Alesia Ilynkevič
20170526